

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีการศึกษาที่ใช้ในการศึกษาวิจัยบทบาทหน้าที่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นเป็นวิธีการศึกษาในเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยผู้วิจัยศึกษาถึงนโยบาย วัตถุประสงค์ และโครงสร้างการดำเนินงานของสถานีวิทยุกระจายเสียงของกรมการสื่อสารแห่งประเทศไทยตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน ซึ่งวิธีการดำเนินการวิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับสถานีวิทยุกระจายเสียง ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา โครงการจัดตั้งสถานีวิทยุและโทรทัศน์ศึกษา รายงานประจำปี ผังรายการ และข้อมูลเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งสามารถหาได้จากสถานีวิทยุ

2. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล เนื่องจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเหตุการณ์ตั้งแต่อดีตสืบเนื่องจนถึงปัจจุบัน การศึกษาเหตุการณ์ในอดีตย้อนหลังไปถึง 36 ปี เอกสารข้อมูลบางอย่างไม่มีการบันทึกไว้จึงต้องใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ที่อยู่ในเหตุการณ์ หรือมีความเกี่ยวข้อง หรือมีบทบาทอยู่ในเหตุการณ์ โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indept interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและละเอียดถี่ถ้วนเพียงพอในการนำมาวิเคราะห์

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมประวัติการก่อตั้งและความเป็นมา นโยบายและวัตถุประสงค์ ตลอดจนการดำเนินงานกิจการของสถานีวิทยจุฬาฯ

2. ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการก่อตั้งและบริหารกิจการของสถานีวิทยจุฬาฯ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indept interview) เพื่อทราบถึงประวัติความเป็นมา นโยบาย และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานีวิทยจุฬาฯ การดำเนินการผลิตรายการ วัตถุประสงค์และรูปแบบเนื้อหาของรายการในส่วนที่ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลจากเอกสารได้ โดยได้สัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ดังนี้

1. จอมพล ประภาส จารุเสถียร อธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2504-ปัจจุบัน

2. ศาสตราจารย์ อภรณ์ เก่งพล กรรมการสโมสรมนสิตร จุฬาฯ ปีพ.ศ. 2496-2497 หัวหน้าช่างสถานีวิทยจุฬาฯ ปีพ.ศ. 2508 หัวหน้าสถานีวิทยจุฬาฯ ปีพ.ศ. 2520-2533

3. ศาสตราจารย์ ดร.ต่อพงษ์ ยมนาคน นายกสโมสรมนสิตร จุฬาฯ ปีพ.ศ. 2503

4. รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภร สุวรรณาศรัย ผู้ออกแบบและตกแต่งห้องส่งกระจายเสียงสถานีวิทยจุฬาฯ ปีพ.ศ. 2501 กรรมการบริหารงานหน่วยโสตทัศนศึกษาและผู้ร่วมศึกษาความเป็นได้ในการรื้อฟื้นการจัดตั้งสถานีวิทยจุฬาฯ ปีพ.ศ. 2505-2508 และเป็นผู้ร่วมจัดรายการปีพ.ศ. 2508

5. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริภายะ หัวหน้าภาควิชาการสื่อสารมวลชน และกรรมการบริหารงานสถานีวิทยจุฬาฯ พ.ศ. 2517-2522

รองหัวหน้าสถานีวิทยุจุฬาฯ พ.ศ. 2520-2522

6. รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี หัวหน้าสถานีวิทยุ
จุฬาฯ ปีพ.ศ. 2534-ปัจจุบัน

7. คุณไวยรา กุณชร ณ อุษงษา ประธานสถานีวิทยุสโมสร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยคนแรก ปีพ.ศ. 2501

8. คุณพงษ์เทพ มหาเปารยะ ประธานฝ่ายต่างประเทศ
สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ดำเนินการติดต่อขอเครื่องส่งวิทยุกระจาย
เสียงและอุปกรณ์จากยูนิส เพื่อมาจัดตั้งสถานีวิทยุจุฬาฯ ปีพ.ศ. 2501

9. คุณปรีชา บุญยิทธิ ผู้ร่วมจัดรายการ ปีพ.ศ. 2501

10. คุณเกษม จันทร์น้อย นิสิตช่วยจัดรายการปีพ.ศ. 2510-
2513 นักจัดรายการประจำสถานีฯ และกรรมการบริหารงานสถานีฯ พ.ศ. 2514-
ปัจจุบัน ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

11. คุณสมพงษ์ สังข์นิ่ม ช่างประจำสถานีฯ และนักจัดรายการ
ปีพ.ศ. 2508-2536 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกช่างของสถานี

12. คุณพัชรี พรหมเดช นักวิชาการโสตทัศนศึกษา สถานีวิทยุ
จุฬาฯ ปีพ.ศ. 2525-2536 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกรายการของสถานีฯ

13. คุณวีรศักดิ์ ลีวัลักษณ์ยานาวิน ช่างประจำสถานีปีพ.ศ.
2511-2520 และเจ้าหน้าที่ธุรการและการเงินของสถานีปีพ.ศ. 2520-2536

14. คุณกรรณิการ์ โต๊ะมีนา นักวิชาการโสตทัศนศึกษาสถานีวิทยจุฬาฯ พ.ศ. 2532-2536 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งหัวหน้างานควบคุมการออกอากาศของสถานี

ในการดำเนินการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. ประวัติความเป็นมา นโยบาย และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานีวิทยุจุฬาฯ
2. ลักษณะโครงสร้างองค์กร การดำเนินงาน และการจัดรายการของสถานีฯ
3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับโครงสร้างองค์กร รูปแบบการดำเนินงานและการจัดรายการของสถานีฯ
4. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

การตรวจสอบข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แล้ว ก่อนทำการวิเคราะห์ข้อมูลได้มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลที่เป็นเอกสาร เช่น สำเนาโครงการเสนอจัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประวัติย่อของสถานีวิทยุจุฬาฯ บันทึกเกี่ยวกับประวัติและความเป็นมาของสถานีวิทยุจุฬาฯ ซึ่งมีลักษณะเป็นเอกสารที่ไม่เป็นทางการ ได้นำมาตรวจสอบกับบุคคลผู้เกี่ยวข้อง

กับการจัดทำเอกสารนั้น ๆ หรือเกี่ยวข้องในฐานะที่เอกสารนั้น ๆ อ้างอิงถึง ว่าถูกต้องหรือไม่ หรือทำการเปรียบเทียบข้อมูลลักษณะเดียวกันกับเอกสารฉบับอื่น ๆ ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ อย่างไร แล้วจึงนำข้อมูลนั้นมาใช้ประกอบการศึกษาวิจัย

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เนื่องจากเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลย้อนหลังไปถึง 36 ปี ทำให้ผู้สัมภาษณ์บางท่านไม่สามารถให้ข้อมูลบางอย่างได้อย่างแม่นยำ จึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบข้อมูลกับผู้ให้สัมภาษณ์ท่านอื่น ๆ หรือข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในเอกสาร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีกรอบแนวคิดเกี่ยวกับองค์กรสื่อสารมวลชน และบทบาทหน้าที่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงเป็นหลักในการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมาได้โดยการคัดเลือกและแยกประเภทข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลที่แสดงถึงนโยบาย โครงสร้างและการบริหารจัดการของสถานีวิทยุจุฬาฯ สาเหตุ และเหตุผลในการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงโครงสร้างและการบริหารงานของสถานีโดยวิเคราะห์ถึงการก่อตั้งสถานีวิทยุจุฬาฯ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสถาบันและองค์กรสื่อสารมวลชน
2. ข้อมูลที่แสดงถึงบทบาทหน้าที่ของสถานีวิทยุจุฬาฯ ที่กำหนดไว้ในกฎ ระเบียบของมหาวิทยาลัย หรือข้อความที่อ้างถึงแหล่งที่มาที่เชื่อถือได้เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงวัตถุประสงค์และนโยบายของสถานีวิทยุจุฬาฯ
3. ข้อมูลที่แสดงถึงบทบาทหน้าที่ของสถานีวิทยุจุฬาฯ ที่ปรากฏออกมาโดยวิเคราะห์จากผังรายการ รูปแบบของรายการวิทยุในการดำเนินงาน และใช้

ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงบทบาทหน้าที่ที่ปรากฏ
ออกมาของสถานีวิทยุจุฬาฯ

การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการพรรณาวิเคราะห์
(Analytical description) เพื่ออธิบายถึงเงื่อนไขสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ
สถานีวิทยุจุฬาฯ นับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน โดยการนำเสนอข้อมูลพร้อมทั้งการ
วิเคราะห์และตีความเนื้อหาข้อมูลไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งได้กำหนดหัวข้อการนำเสนอ ดังนี้

- นโยบาย วัตถุประสงค์ โครงสร้างองค์กรของสถานีวิทยุจุฬาฯ
- บทบาทหน้าที่ของสถานีวิทยุจุฬาฯ
- สรุปและข้อเสนอแนะ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย